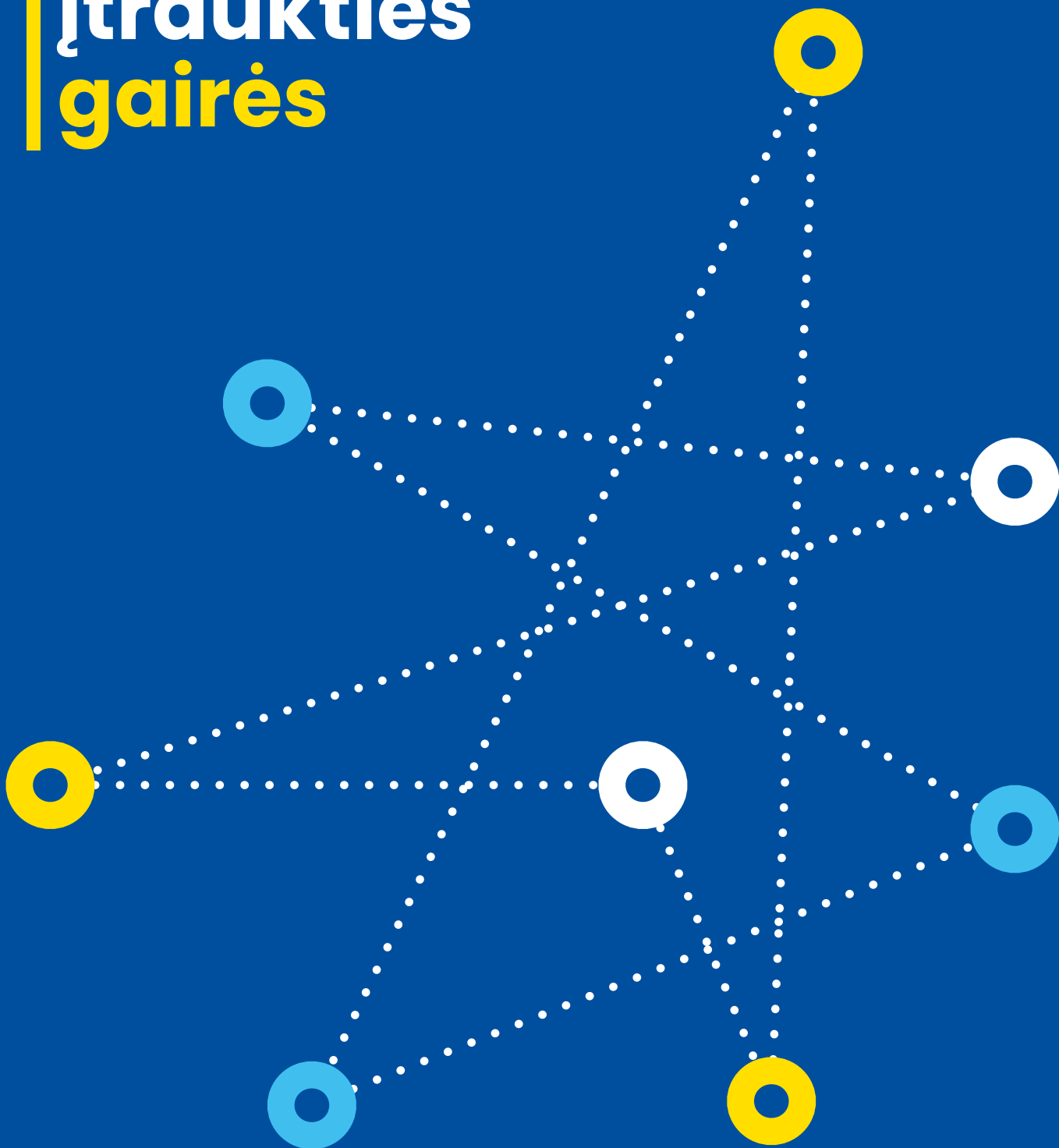

Skaitmeninės įtraukties gairės

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

ECAS Briuselis, 2024 m. balandžio mėn.

ELISA LIRONI

Programme Director – European Democracy, ECAS

SILVIA DEMOFONTI

Accessibility and Equity Manager, ECAS

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

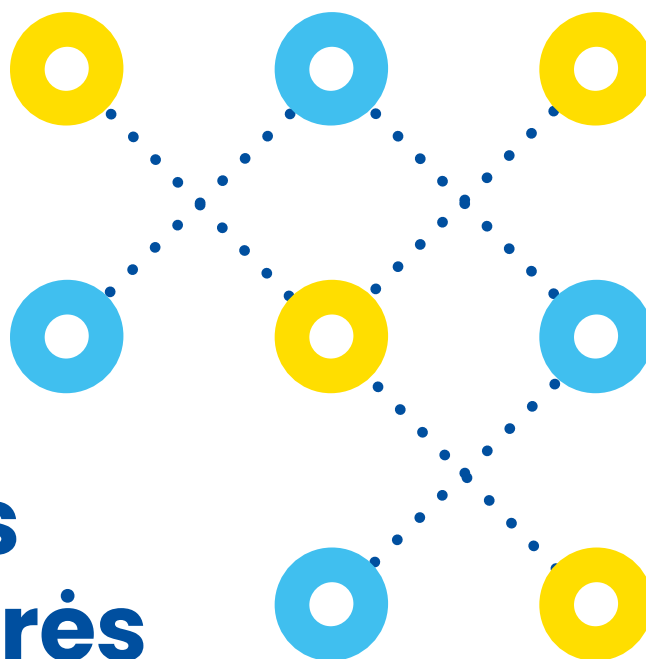
„Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

Turinys

1. SKAITMENINĖS ĮTRAUKTIES GAIRĖS	03
1.1. Infrastruktūros reikalavimai:	
Ištekliai, saugumas ir planavimas	06
1.2. Palaikomoji ekosistema: pagalbines paslaugas, švietimo iniciatyvos, komunikacijos kampanijos	11

1.

Skaitmeninės įtraukties gairės

2021 m. „Pilietinės visuomenės Europa“ inicijuotas Pilietinės visuomenės konventas dėl Europos ateities subūrė 82 Europos tinklus ir platformas, turinčias narių visoje Europoje, siekdamas dalyvauti Europos ateities konferencijoje ir stebėtų jos demokratinį veikimą. Europos piliečių veiksmų tarnyba (ECAS), kaip Skaitmeninės transformacijos klasterio pirmininkė, paprašė maždaug 1200 pilietinės visuomenės organizacijų (PVO) visoje ES tiesiogiai arba per savo tinklus pateikti savo nuomonę, kad būtų parengta pilietinės visuomenės darbotvarkė skaitmeninės transformacijos srityje ateinantiems penkeriems metams¹.

Remdamasi šiomis iš PVO gautomis rekomendacijomis dėl skaitmeninės transformacijos, 2022 ir 2023 m. ECAS surengė bendrus renginius, kad iš įvairių suinteresuotųjų subjektų 10 šalių surinktų papildomų idėjų dėl didesnės skaitmeninės įtraukties Europoje: Airijoje, Portugalijoje, Latvijoje, Liuksemburge, Belgijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Italijoje, Kroatijoje ir Bulgarijoje. Dalyviai – piliečiai, ekspertai,

¹ Išsami Pilietinės visuomenės rekomendacijų ir skaitmeninės įtraukties gairių ataskaita – <https://ecas.org/wp-content/uploads/2024/10/ECAS-Digital-Inclusion-Guidelines-1022.pdf>

politikos formuotojai ir nevyriausybinių organizacijų atstovai – turėjo galimybę gilintis į skaitmeninės demokratijos, skaitmeninės ekonomikos, skaitmeninių apsaugos priemonių, skaitmeninių teisių ir skaitmeninio švietimo temas. Šias sąvokas dalyviams pristatė ECAS, kad paaiškintų jas ES lygmeniu, o nacionaliniai ekspertai pateikė komentarus, siekdami apžvelgti ir paaiškinti vietos lygmens kontekstą.

Pirmoje šių bendro kūrimo renginių dalyje dalyviai turėjo galimybę susipažinti su įtraukties užtikrinimo iššūkiais ir pagrindinėmis PVO rekomendacijomis kiekvienoje srityje, taip pat buvo informuoti apie atitinkamą ES skaitmeninę politiką ir dabartines diskusijas.

Antroje dalyje paprašėme dalyvių atsakyti į keletą klausimų, kurie paskatino diskusijas apie pilietinės visuomenės rekomendacijas. Jų atsakymuose, kuriuose jie dalijosi savo kasdienėmis patirtimis su skaitmeninėmis technologijomis ir iššūkiais, su kuriais susiduria kaip interneto naudotojai, daugiausia dėmesio buvo skiriama skaitmeninei įtraukčiai. Dalyviai pateikė savo rekomendacijas dėl ES skaitmeninimo proceso, kad į jį būtų įtraukti visi ES piliečiai, ypatingą dėmesį skiriant tiems, kurie yra skaitmeniškai atskirti, marginalizuoti ir nepakankamai atstovaujami.

Visuose renginiuose (ir (arba) prieš juos) dalyviams pateikti klausimai leido gauti lyginamuosius rezultatus tarp dalyvaujančių šalių. Tie patys klausimai buvo kartojami visose 10 valstybių narių, todėl buvo galima palyginti ir išanalizuoti dalyvių indėlį. Siekiant veiksmingiau bendrauti su valstybių narių dalyviais, kuriems gali būti sunku bendrauti anglišką kalbą, keliais atvejais klausimynas buvo išverstas į vietinę kalbą ir (arba) renginys vyko vietine kalba (pavyzdžiui, taip buvo 2023 m. renginių Kroatijoje, Italijoje ir Bulgarijoje atveju). Tačiau visuose renginiuose dalyviai taip pat buvo kviečiami atsakyti į atvirus klausimus savo gimtąja kalba, jei to reikėjo ar buvo pageidaujama, siekiant palengvinti dalyvavimą ir užtikrinti prieinamumą. ECAS ir organizacijos partnerės daugiausia dėmesio skyrė įvairių grupių įtraukimui į bendro kūrimo veiklą. Visuotinis dalyvių įtraukimas leido užtikrinti, kad ši ES masto veikla atspindėtų įvairius ES piliečius. Keletas pavyzdžių – renginiai Liuksemburge (vyresnio amžiaus gyventojai), Italijoje (jaunesni gyventojai), Vokietijoje (migrantai), Graikijoje (vietos PVO atstovai ir savanoriai) ir Airijoje (moteris), kuriuose nemaža dalis dalyvių buvo iš pažeidžiamų ir socialinę ir (arba) skaitmeninę atskirtį patiriančių grupių. Be to, ECAS ir vietos organizatoriai pakvietė moteris (ekspertes, PVO atstoves ir

politikos formuotojas) kaip kviestines pranešėjas, kad toliau skatintų jų matomumą ir įgalinimą informacinių ir ryšių technologijų srityje.

Bendra valstybių narių patirtis, susijusi su skaitmeninės transformacijos iššūkiais, parodė, kad reikia stipresnės politinės intervencijos nacionaliniu ir ES lygmenimis, siekiant užtikrinti, kad skaitmeninė transformacija būtų įtraukiantis procesas, kurio metu niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Šiame poskyryje pateikiame didesnio skaitmeninio įtraukumo Europoje gaires, grindžiamas dalyvių rekomendacijomis, apibendrintai suskirstytomis į dvi plačias sritis: **Infrastruktūros reikalavimai ir pagalbiniė ekosistema.**

1.1

Infrastruktūros reikalavimai: ištekliai, saugumas ir planavimas

Infrastruktūros reikalavimai susiję su ištekliais ir procesais, kuriais užtikrinamas prieinamas internetinių paslaugų dizainas ir būtinos saugumo užtikrinimo priemonės.

Kalbant apie nustatytus išteklius, kurie užtikrintų internetinių paslaugų prieinamumą, labiausiai paplitusios dalyvių rekomendacijos:

Nemokamas, visiems prieinamas, didelės spartos internetas;

geros kokybės interneto ryšys turėtų būti bendrasis gėris.

Viešosiose erdvėse turi būti galima naudotis nemokamu interneto ryšiu ir įrenginiais.

Reguliarus auditas, kurio metu vertinamas svetainių turinio, internetinių paslaugų ir naujų funkcijų prieinamumas;

informaciją turėtų būti lengva rasti ir turėtų būti tarpusavio sąsajų, kad naudotojai galėtų pasiekti tai, ko jiems reikia, iš skirtingų svetainių ir (arba) programėlių dalių. Navigacija turėtų būti kuo intuityvesnė skirtingo išmanymo apie ieškomą temą naudotojams.

Paprasta ir glausta informacija, kurią galima rasti viešojo administravimo institucijų, bankų, sveikatos priežiūros sistemos ir kt. interneto svetainėse;

informacija ir priemonės (programėlės, platformos, autentiškumo patvirtinimo sistemos ir kt.) turėtų būti pateikiama supaprastintu formatu ir kalba, kad būtų lengva orientuotis (vengti biurokratinės ir (arba) techninės kalbos, pateikti žodynėlius), taip pat turėtų būti išversta į kalbas, kuriomis kalba tautinės kalbinės mažumos ir kiti asmenys, kuriems kalba nėra gimtoji.

Reguliarus rodomos informacijos atnaujinimas, procesų optimizavimas ir greitas klaidų taisymas;

viešojo administravimo institucijų interneto svetainės ir programėlės turėtų būti reguliariai tikrinamos dėl serverio sutrikimų ir bendrų navigacijos problemų. Dalyviai taip pat išreiškė nusivylimą dėl to, kad viešojo administravimo institucijų e. paslaugos nėra visiškai prijungtos prie interneto, o tai mažina tokių paslaugų naudą apskritai. Kai kuriais atvejais, pavyzdžiui, vis dar reikalaujama, kad piliečiai internetu atsisiųstus dokumentus pateiktų asmeniškai administracinėse įstaigose, arba atvirkščiai, dokumentų gali tekti prašyti asmeniškai, tačiau juos galima pasirašyti ir atsiųsti el. paštu.

Tam skirti darbuotojai, padedantys svetainės naudotojams;

Tam skirti darbuotojai (pokalbių langeliai / DUK skyriai / pagalbos tarnybos / fiziniai biurai), skirti skaitmeninėms vyriausybinėms paslaugoms (ir kitoms paslaugoms, pvz., bankams ir sveikatos priežiūros sistemai), kad padėtų piliečiams.

Jokių automatiškai generuojamų atsakymų, galimybė naudotis žmogiškaisiais konsultantais.

Paramos formos, pritaikytos konkrečių gyventojų, ypač pažeidžiamų grupių, poreikiams.

Pereidami prie reikalavimų, susijusių su svetainės dizainu, dalyviai pasiūlė:

Plėtoti bendradarbiavimo ir „iš apačios į viršų“ procesus, kurie užtikrintų į naudotoją orientuotą interneto platformų dizainą;

taikant aukštus kokybės standartus – tokius pačius standartus, kaip ir privačių bendrovių teikiamų internetinių paslaugų.

Dizaino procese reikia atsižvelgti į įvairias naudotojų asmenybes;

nuo skaitmeninių vartotojų iki tam tikrų pažeidžiamų asmenų, pavyzdžiui, žmonių su regos ir garso sutrikimais, vyresnio amžiaus žmonių ir vaikų.

Dizaino procese reikia atsižvelgti į kiekvieną tikslinę auditoriją, ypač nepakankamai atstovaujamas ir skaitmeniniu požiūriu marginalizuotas grupės.

Supaprastinta informacijos struktūra;

Valstybinės tarnybos turi turėti mobiliųjų programėlių versijas;

kai kurie teigė priešingai – kad piliečiui reikalingų programėlių skaičius tampa per didelis. Todėl paslaugų teikėjai turėtų siekti pusiausvyros tarp daugkartinio naudojimo programėlių su lengvai randamomis funkcijomis.

Suderinamos su ekrano skaitytuvais ir atitinka prieinamumo gaires;

galimybė padidinti šrifto dydį – naudotojo režimo diferencijavimas atsižvelgiant į tai, ar tai vyresnio amžiaus žmogus, neįgalusis ir pan. Apskritai užtikrinti prieinamumo nuostatas vyresnio amžiaus žmonėms, neįgaliesiems, nepasiturintiems asmenims ir kitoms pažeidžiamoms grupėms (pavyzdžiui, kaimo vietovių gyventojams, žemesnio išsilavinimo žmonėms).

Vieningas prisijungimas prie tarpusavyje susijusių vyriausybinių paslaugų;

dauguma viešojo administravimo internetinių paslaugų teikiamos vieno langelio principu, siekiant supaprastinti prieigą prie informacijos ir bendravimą tarp skirtingų sričių. Apskritai vengti viešųjų internetinių paslaugų fragmentacijos.

Privatumas turi būti svarbiausias rūpestis;

Apsaugoti nuo dirbtinio intelekto keliamų grėsmių.

Dalyviai dalijosi nuogastavimais dėl dirbtinio intelekto ir dėl to, kaip jis gali sukelti dar didesnę diskriminaciją ir kelti grėsmę ES piliečių teisėms. Dalyviai

paragino nustatyti griežtesnes taisykles ir reglamentus dėl algoritmų skaidrumo. Visose apklausoje dalyvavusiose šalyse nuolat buvo prašoma žmogiškosios priežiūros. Dalyviai taip pat pabrėžė, kad į programavimo ir stebėsenos procesą reikia įtraukti marginalizuotas ir nepakankamai atstovaujamas grupes.

Galiausiai, siekiant užtikrinti saugumą, dalyviai rekomenduoja:

Teikti pirmenybę kibernetiniam saugumui, kad būtų sustiprintas piliečių pasitikėjimas skaitmeninėmis priemonėmis;

dalyviai siūlė, kad saugumo priemonių ir sankcijų už piktnaudžiavimą duomenimis stiprinimas padėtų jiems jaustis apsaugotiems nuo grėsmių naršant internete. Jie taip pat rekomendavo veikti prevenciškai, o ne tik po to, kai „žala jau padaryta“ – dalyviai paminėjo realius valstybinių paslaugų saugumo pažeidimų atvejus savo šalyje.

Saugumas neturėtų būti užtikrinamas privatumo ir demokratiškos principų sąskaita;

skaitmeninių technologijų potencialo panaudojimas visuomenės saugumui užtikrinti neturėtų kenkti piliečių pagrindinėms teisėms. Be to, tokios technologijos, kaip veido atpažinimas, kelia šališkumo ir diskriminacijos riziką, todėl dar labiau didina atskirtį ir nelygybę.

Paprasta ir glausta rašytinė informacija apie tai, kaip duomenys saugomi, koku (-iais) tikslu (-ais) jie naudojami ir ar bus teikiami trečiosioms šalims.

Siekiant didinti piliečių pasitikėjimą skaitmeninėmis technologijomis, dalijimasis duomenimis internetu turi atitikti taisykles ir reglamentus, susijusius su daugeliu aspektų, pradedant naudotojams teikiamos informacijos aiškumu ir baigiant nustatytais apribojimais, kaip, kodėl, kada ir kam būtų dalijamasi duomenimis. Internetinių platformų, svetainių ir paslaugų skaidrumo poreikis buvo pasikartojantis klausimas dalyvių rekomendacijose. Dalyviai pareiškė, kad jie dažniausiai nežino, kas vyksta

su jų duomenimis internete, ir tai kelia susirūpinimą. Sutinkant su sąlygomis dažnai jaučiama rezignacija prieš sudėtingus ir ilgus tekstus arba jų visiškai vengiama dėl netikrumo ar baimės. Kartu kai kurie dalyviai įspėjo, kad žmonės gali nepakankamai įvertinti riziką dėl nepakankamo informuotumo ar supratimo, o tai gali sukelti potencialią grėsmę jų ir kitų asmenų saugumui internete.

1.2

Ekosistemos palaikymas: pagalbinės paslaugos, švietimo iniciatyvos, komunikacijos kampanijos

Paramos ekosistema užtikrins, kad socialinę atskirtį patiriančios grupės gautų reikiamą pagalbą, kad galėtų orientuotis skaitmeniniame pasaulyje ir ugdyti savo skaitmeninius gebėjimus kaip įgalinti piliečiai. Ją galima apibendrinti trimis plačiomis visuomenės veiksmų sritimis: pagalbinės paslaugos, švietimo iniciatyvas ir komunikacijos kampanijas

Pasak dalyvių, visuose geografiniuose regionuose turi būti didesnė pagalbinių paslaugų, kurios padėtų įvairios kilmės asmenims naudotis skaitmeninėmis priemonėmis, susipažinti su jomis, o vėliau – panaudoti šių priemonių transformuojamąją vertę visose kasdienio gyvenimo srityse, pasiūla.

Fizinės erdvės;

iniciatyvos, kuriomis siekiama sukurti skaitmeninę atskirtį patiriantiems asmenims palankią ekosistemą, turėtų suteikti fizinę erdvę. Saugi erdvė, kurioje žmonės gali rasti skaitmeninio raštingumo ir skaitmeninės sveikatos mokymus, gauti asmeninę skaitmeninę pagalbą ir jaustis saugioje aplinkoje, kad galėtų plėtoti savo skaitmeninę veiklą (pilietinę veiklą, vartojimo veiklą, mokymosi ir tobulėjimo veiklą).

Tikslinė paramos ekosistema turėtų būti pritaikyta nepasiturinčių žmonių ir kitų pažeidžiamų grupių poreikiams;

esamuose nepasiturintiems žmonėms skirtuose centruose turėtų būti ne tik teikiamos technologinės priemonės ir belaidžio interneto prieiga, bet ir galimybės įgyti skaitmeninį išsilavinimą. Dalyviai siūlė, kad slaugos ir senelių

namuose bei kitose vyresnio amžiaus žmonėms skirtose įstaigose taip pat turėtų būti sudarytos galimybės naudotis technologiniais prietaisais ir internetu bei įgyti skaitmeninį išsilavinimą.

Finansavimas PVO, kurios gali padėti pažeidžiamoms grupėms užtikrinti skaitmeninę įtrauktį.

PVO yra tinkamiausi subjektai inicijuoti skaitmeninės įtraukties veiklą ir kampanijas bei tarpininkauti joms, nes turi tiesioginės patirties bendraujant su pažeidžiamomis grupėmis, įsiklausant į jų poreikius ir rengiant programas, atitinkančias jų poreikius, taikant praktinį ir „iš apačios į viršų“ metodą. Be to, PVO turėtų būti pirmosios vyriausybių, planuojančių kurti politiką ir programas, kurios dar labiau nedidintų skaitmeninės atskirties ir nekurtų naujos nelygybės dėl skaitmeninių technologijų, pašnekovės.

Dalyviai pateikė pasiūlymų dėl švietimo iniciatyvų, kurių šiuo metu, pasak jų, yra nedaug, jos nepakankamai prieinamos ir apskritai nėra gerai žinomos visuomenei, plėtojimo.

Visapusiškesnis požiūris į skaitmeninį raštingumą, kurį turėtų papildyti kitos raštingumo sritys (finansinis raštingumas, pilietinis raštingumas, kibernetinio saugumo raštingumas, vartotojų raštingumas);

tai veiksmingiausias būdas integruoti įvairias skaitmenines priemones į kasdienį piliečių gyvenimą. Didinant raštingumą taip pat turėtų būti siekiama didinti naudotojų pasitikėjimą atpažįstant grėsmes saugumui, internetinę neapykantą ir dezinformaciją. Rengiant raštingumo programas reikėtų atsižvelgti į konkrečius skaitmeninės atskirties ir pažeidžiamų grupių, pavyzdžiui, vyresnio amžiaus žmonių, vaikų ir jaunimo, socialiai ir ekonomiškai pažeidžiamų asmenų, neįgaliųjų, žemesnio išsilavinimo žmonių, poreikius. Taip pat dalyviai siūlė, kad raštingumo programos turėtų būti skirtos valstybinių institucijų ir administracijos darbuotojams, visų lygių mokytojams ir verslininkams (MVI).

Internetinės „gaisro pavojaus signalo“ pratybos, pavyzdžiui, realių sukčiavimo testų siuntimas į piliečių elektroninius paštus;

tai mokymo praktika, dažnai taikoma didelėse korporacijose, siekiant apmokyti darbuotojus galimų piktavalių naudojamų gudrybių. Sukčiavimo el. laiškais siekiama gauti konkrečios informacijos ir priversti gavėjus atsisiųsti kenkėjišką programinę įrangą. Įmonės imituoja tokius el. laiškus ir skaičiuoja nesėkmių balus už tokių atakų ignoravimą – taip atsiranda žaidybinis požiūris. Tai ne tik moko gavėjus atpažinti galimas grėsmes, bet ir palaiko aukštą jų budrumo lygį prieš galimus kenkėjiškus el. laiškus.

Finansinio skaitmeninio raštingumo srityje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama sukčiavimo vengimui;

apgaulingo sukčiavimo, melagingų skelbimų, apskritai piktavališkų ketinimų atpažinimas ir pagrindinių saugumo įgūdžių ugdymas yra ne tik žiniasklaidos ir kibernetinio saugumo raštingumo dalis, bet ir esminis pakankamai finansiškai raštingų piliečių poreikis.

Įtraukti žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą į formalųjį ugdymą, pradedant nuo mokyklos, ir diskutuoti apie tai žiniasklaidoje;

įtraukti skaitmeninį raštingumą į privalomąsias mokyklų programas, pradedant nuo ankstyvojo amžiaus. Šios iniciatyvos turi būti ne tik pavienės ir nulemtos kai kurių mokytojų geros valios, bet veikiau struktūrinio planavimo nacionaliniu lygmeniu rezultatas, kuris pirmiausia apimtų mokytojų mokymą, o vėliau pasiektų ir mokinius.

Mokymosi visą gyvenimą svarbos pripažinimas;

suaugusiųjų mokymo programos turėtų vykti vietos centruose. Remiantis lyginamąja analize, NVO ir viešosios institucijos turėtų vadovauti tokioms iniciatyvoms, daugiausia dėmesio skirdamos nemokamoms, konkrečioms grupėms skirtoms ir prieinamoms mokymo galimybėms. Taigi tokiems subjektams turėtų būti skiriama didesnė finansinė parama, kad jie galėtų rengti ir teikti aukštos kokybės mokymus visiems piliečiams, kuriems jų

gali prireikti. Tuo pat metu didžioji dauguma dalyvių teigė, kad prireikus pagalbos orientuotis skaitmeniniame pasaulyje, jie kreipiasi pagalbos į draugą arba šeimos narį. Taigi ES piliečių pasitikėjimas valstybės ir (arba) ES finansuojamais ištekliais ir informuotumas apie juos turėtų būti didinamas. Dalyviai siūlė, kad piliečius skatinti dalyvauti mokymo kursuose būtų galima taikyti paskatas (pavyzdžiui, įtraukti tokius mokymus į darbuotojų darbo laiką, atleisti nuo mokesčių ar kitaip atlyginti).

✓ **Visos skaitmeninio švietimo galimybės turėtų atitikti Žiniatinklio turinio prieinamumo gairių (WCAG) 2.2 reikalavimus.**

Mokymo paslaugų teikėjai turėtų bendradarbiauti su šioje srityje jau dirbančiomis organizacijomis.

Naujų komunikacijos metodų siūlymas buvo dar viena pasikartojanti tema visose tikslinėse srityse visose dalyvaujančiose valstybėse narėse.

✓ **Tikslinės komunikacijos kampanijos, skirtos e. dalyvavimo priemonėms propaguoti;**

siekdami pagerinti piliečių skaitmeninį raštingumą, paslaugų teikėjai ir vyriausybės turėtų rengti tikslines komunikacijos kampanijas ir švietimo iniciatyvas, skirtas vyriausybinėms ir e. dalyvavimo priemonėms ir apskritai piliečių įgalinimo svarbai skaitmeninimo procese. Siekiant kuo didesnio poveikio, tokios kampanijos ir iniciatyvos turėtų būti skirtos įvairioms pažeidžiamoms grupėms, taip pat jų kalbomis (kalbinių mažumų atveju), ir įvairiems komunikacijos kanalams (tradicinei žiniasklaidai, interneto platformoms, švietimo sistemai, išorės bendradarbiavimui su PVO ir kitais socialiniais veikėjais kaip tarpininkais ir skleidėjais). Visuomenės informuotumo didinimo programose taip pat turėtų būti siekiama skatinti ir motyvuoti tuos piliečius, kurie gali nepasitikėti technologijomis arba vyriausybėmis ir (arba) viešojo administravimo institucijomis (e. valdžios atveju). Reikia dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų pasitikėti, jog jų duomenys yra saugūs, o e. dalyvavimo iniciatyvų atveju – kad jų balsas būtų išgirstas. Šia prasme kai kurie dalyviai taip pat prašė daugiau sutelktinių išteklių ir kitų e. dalyvavimo iniciatyvų.

Tikslinės komunikacijos kampanijos apie Komisijos veiksmus, kuriais užtikrinama piliečių duomenų ir privatumo apsauga internete;

Ši rekomendacija labiau susijusi su nustatytu nepakankamu piliečių informuotumu apie skaitmeninio švietimo galimybes, o ne su aiškiomis rekomendacijomis. Tačiau dalyviai ne kartą pabrėžė, kaip svarbu žinoti, kokią riziką ir grėsmes galima patirti naudojantis skaitmeninėmis technologijomis, be kita ko, kalbant apie duomenų apsaugą, saugumą, dezinformaciją, melagingą reklamą ir sukčiavimą, netinkamą ar smurtinį turinį, neapykantą internete ir kt. Tai rodo, kad reikia rengti kampanijas, kuriomis būtų didinamas informuotumas apie diskusijas ir pažangą šioje srityje ES lygmeniu.

Sukurti skaitmeninių ambasadorių programą, kuri skatintų tikslinę kampaniją, skirtą įvairioms pažeidžiamoms tikslinėms grupėms visoje šalyje;

Surinkti gyvą ir realią pačių pažeidžiamų grupių patirtį, kad būtų galima priimti pagrįstus sprendimus.

Tiesioginis pažeidžiamų grupių atstovų įtraukimas į politikos formavimo procesus ir programų bei kampanijų planavimą yra pirmas žingsnis siekiant veiksmingos skaitmeninės įtraukties. Tai yra kompleksinė rekomendacija, kurią gavo visų renginių dalyviai. Siekiant kurti būsimas iniciatyvas, kurios nepaliks nė vieno nuošalyje, tie, kurie šiuo metu yra skaitmeninės atskirties zonoje, turi sėsti prie derybų stalo ir būti išklaustyti.

Skaitmeninės įtraukties gairės

ECAS Briuselis, 2024 m. balandžio mėn.

European Citizen Action Service

BeCentral, Cantersteen 12

B-1000 Briuselis, Belgija

✉ info@ecas.org

✂ [@ecas_europe](https://twitter.com/ecas_europe)

f [ecas_europe](https://www.facebook.com/ecas_europe)

in [ECAS – European Citizen Action Service](https://www.linkedin.com/company/ecas-european-citizen-action-service)

